

Bölüm 7

HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ BECERİ ÖĞRENİM REHBERLERİ

Bölüm Editörleri

Prof. Dr. Filiz ADANA

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD., filiz.adana@adu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-7677-0170

Bölüm Yazarları

Prof. Dr. Filiz ADANA

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD., filiz.adana@adu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-7677-0170

Prof. Dr. Safiye ÖZVURMAZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD., sozvurmaz@hotmail.com, ORCID iD: 0000-0002-1842-3058

Doç. Dr. Belgin YILIDIRM

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD., byildirim@adu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0001-5451-5526

Doç. Dr. Nukhet BALLIEL

*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı
Hemşireliği AD., nukhetkirag@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-8223-2996*

Arş. Gör. Dr. Duygu YEŞİLFİDAN

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği
AD., duygu.polat@adu.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-0290-1553

KAYNAKLAR

1. World Health Organization (2012). Health Education. https://applications.emro.who.int/dsaf/emrpub_2012_en_1362.pdf. Erişim tarihi: 04.06.2025
2. Baumann, L.C., Karel, A. (2013). Health Education. In: Gellman, M.D., Turner, J.R. (eds) Encyclopedia of Behavioral Medicine. Springer, New York, NY. https://doi.org/10.1007/978-1-4419-1005-9_320
3. Green LW, Ottoson JM, Roditis ML. Public health education and health promotion. In: Shi L, Johnson JA, eds. Novick & Morrow's Public Health Administration: Principles for Population-Based Management. 3rd ed. Burlington: Jones & Bartlett Learning; 2014:477-504.
4. Nurmala I, Pathak YV. Public Health Education in the United States. Advancing Professional Development Through CPE in Public Health. 1st ed. CRC Press; 2019:1-25.
5. Güven, E., & Avcı, İ. A. (2022). Halk Sağlığı Hemşireliği Dersini Alan Öğrencilerin Topluma Sağlık Eğitimi Vermeye Yönelik Düşünceleri ve Önerileri. Journal of Nursology, 25(2), 89-94.
6. Öztürk, B., Şener, C., Sanaç, A. (2001). Görme Keskinliğinin Klinik Değerlendirilmesi. T. Off. Gaz., 31:166-172.
7. O'dwyer, P., Akova, Y. (2015). Temel Göz Hastalıkları. Güneş Tıp Kitabevi, s.60-70.
8. Özkan, Ş., Pazarlı, H., Oğuz, V. (1997). Akar S. Göz Hastalıkları. Dilek ofset, 53-66.
9. Pi, L.H., Chen, L., Liu, Q., Ke, N., Fang, J., Zhang, S. et. al. (2012). Prevalence of eye diseases and causes of visual impairment in school-aged children in Western China. Journal of Epidemiology, 22(1):37-44.
10. Zhao, J., Pan, X., Sui, R., Munoz, SR., Sperduto, RD., Ellwein, LB. (2000). Refractive error study in children: results from Shunyi District, China. American Journal of Ophthalmology, 129(4): 427-435.
11. Koçoğlu, D., & Emiroğlu, O. N. (2011). Okul Hemşiresinin Okul Sağlık Tarama Programlarındaki Rolünün Değerlendirilmesi. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi, 13(3), 5-19.
12. Erol, S. (2016). Okul Sağlık Taramaları. Gözüm S. (Ed.), Okul Dönemindeki Çocukların Sağlığının Geliştirilmesi (içinde), Vize yayıncılık, 105-154.
13. Yeşilfidan, D. (2023) Hemşirelik ve Ebelik Alanında Akademik Araştırma ve Derlemeler, Bölüm Adı: Okul Sağlığı Hemşireliği ve Okulda Sağlık Taramaları, (Ed. Doç.Dr. Dilek Atik), Platanus Publishing, p.363-371, Ankara.
14. Saputro, H., Rahmawati, S., Murtiningsih, M., Muslim, N. Z., & Kadege, F. A. (2019). Implementation of Screening for Child Growth and Development. Comment: an International Journal of Community Development, 1(3), 71-74. Yeşilfidan, D. (2016). Obezite açısından riskli ergenlere verilen olumlu sağlık davranışları geliştirme eğitiminin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ve fiziksel aktivite üzerine etkisi. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Aydın.
15. Öcal Kaplan, D. (2018). Skolyozlu Çocuklarda Okul Taramasının Önemi ve Egzersiz Tedavisinin Etkinliği: Literatür Taraması. Türkiye Klinikleri Journal of Sports Sciences, 10(3), 164-174.
16. Yılmaz, M., Dereli, F., & Kundakçı, G. A. (2018). İlköğretim Öğrencilerinde Skolyoz Tarama Sonuçları. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 3(3), 1-6.
17. Oetgen, M. E., Heyer, J. H., & Kelly, S. M. (2021). Scoliosis screening. JAAOS-Journal of the American Academy of Orthopaedic Surgeons, 29(9), 370-379.
18. Altaf, F., Drinkwater, J., Phan, K., & Cree, A. K. (2017). Systematic review of school scoliosis screening. Spine deformity, 5(5), 303-309.
19. Dünya Sağlık Örgütü. Sağlık Sosyal Belirleyicileri Komisyonu: nihai rapor. http://www.who.int/social_determinants/thecommission/finalreport/en/ (Erişim Tarihi: 2.10.2016)
20. Dünya Diş Hekimleri Birliği (FDI) Ağız ve diş sağlığı, <http://www.fdiworldental.org/about-fdi/fdi-in-brief/fdi-in-brief.aspx> (Erişim Tarihi: 1.10.2016)
21. Kılınç, G. (2024). Ağız Diş Sağlığı Yardımcısı El Kitabı. Nobel Yayınevi, Ankara.
22. Lee, J.Y., Watt, R.G., Williams, D.M., Giannobile, W.V. (2017). A New Definition for Oral He-

- alth: Implications for Clinical Practice, Policy, and Research Journal of Dental Research. Journal of Dental Research, 96 (2): 125-27. 171 23.
23. Sheiham, A. (2020). General health and quality of life. Bulletin of the World Health Organization. 83 (9): 641-720
 24. Sheiham A. (2001). Dietary effects on dental diseases. Public Health Nutrition, 4 (2B): 569-91
 25. Irmak, A. Y., & Çelikkalp, Ü. (2018). Okul Temelli Ergen Sağlığı Tarama Programı Sonuçları. Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care, 16(2), 255-264.
 26. Çamdalı, S., Teke, M., Eren, M. T., Yenidünya, E., Akyol, E., & Değerli, S. (2024). Sivas' ta İlkokul ve Ortaokul Öğrencilerinde Baş Biti ve Bağırsak Parazitlerinin Araştırılması. *Türkiye Parazitol Derg*, 48(1), 32-38.
 27. Delie, A. M., Melese, M., Limenh, L. W., Esubalew, D., Worku, N. K., Fenta, E. T., ... & Dagnaw, T. E. (2024). Prevalence and associated factors of head lice infestation among primary school children in low-and middle-income countries: systematic review and meta-analysis. *BMC Public Health*, 24(1), 2181.
 28. Italia, K., & Cerny, A. (2025). Head Lice. In *Clinical Considerations in School-based Health* (pp. 775-780). Springer, Cham.
 29. Kavur, H., Özkurt, H., Büyükkatran, F., Evyapan, G., & Alptekin, D. (2021). Adana İli Karaisalı İlçesindeki Üç Okulda Pedikülozis Eğitimi, Saç Biti Prevalansının Tespiti ve Yüksek Düzeydeki Ses Frekanslarına Sahip Ultrases Dalgalarının Pediculus Humanus Capitis Üzerine Olan Etkilerinin Araştırılması.
 30. Bartosik, K., Janczaruk, M., Zajac, Z., Sędzikowska, A., Kulisz, J., Woźniak, A., ... & Tytuła, A. (2022). Head Lice Infestation in Schoolchildren. *Po-land-Is There A Chance for Change*.
 31. Patel, R. R., Awan, S. N., Barkmeier-Kraemer, J., Courey, M., Deliyiski, D., Eadie, T., ... & Hilman, R. (2018). Recommended protocols for instrumental assessment of voice: American Speech-Language-Hearing Association expert panel to develop a protocol for instrumental assessment of vocal function. *American journal of speech-language pathology*, 27(3), 887-905.
 32. Çakırcalı, E. (2024). Hemşirelik Esasları Bilgiden Uygulamaya Kavramlar- İlkeler- Beceriler. Ed: Prof. Dr. Türkinaz Atabek AŞTI, Prof. Dr. Ayiße KARADAĞ, Akademi Basın ve Yayıncılık, 579-620.
 33. Yıldırım, İ. (2021). Direkt ve İndirekt Ölçümlerle Ölçülen Diyastolik Kan Basınçları Korele Değil. *Acta Oncologica Turcica*, 54(1), 11-16.
 34. Demir Işık, R. (2015). Yaşam Bulguları. Ay F.A (Ed), 6. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri Tic.Ltd. Şti., İstanbul, 410-445.
 35. Çakırcalı, E. (2013). Hemşirelik Esasları Bilgiden Uygulamaya Kavramlar- İlkeler- Beceriler. Ed: Prof. Dr. Türkinaz Atabek AŞTI, Prof. Dr. Ayiße KARADAĞ, Akademi Basın ve Yayıncılık, 579-620
 36. Demir Işık, R. (2012). Yaşam Bulguları. Ay F.A (Ed), 6. Baskı, Nobel Tıp Kitabevleri Tic.Ltd. Şti., İstanbul, 358-392.
 37. Zaybak, A., Güneş, Ü.(2009). Yatağa bağımlı hastalarda yatak banyosunun yaşam bulgularına etkisi, Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 12(4), 91-95.